

Llegenda de la l'ogressa vegetal de Fumanya

Fígols

Ubicació

Comarca: Berguedà

Lloc/Adreça: Fígols

Coordenades:

Latitud: 42.176905451533

Longitud: 1.8033994661852

UTM Est (X): 401175

UTM Nord (Y): 4670112

Classificació

Número de fitxa 08080 - 172

Àmbit: Patrimoni immaterial

Tipologia Tradició oral

Estil / època: Contemporani

Segle s.XIX

Protecció Inexistent

Tipus de protecció: Inexistent

Accés Obert

Ús actual: Lúdic/Cultural

Titularitat Pública

Autoria de la fitxa JOEL COLOMER CASAMITJANA

Data de registre de la fitxa: dg., 03/08/2025 - 20:41

Descripció

A les altes terres de Fumanya, allà on les pedres guarden petjades de dinosaures i el silenci pesa entre els cingles, corre una llegenda antiga i poc coneguda: la de l'ogressa vegetal, una criatura mig dona, mig bosc, que hauria habitat els fondals humits de la serra. Es diu que no tenia sang, sinó saba; no tenia cabells, sinó

branques, i els seus ulls eren dues fulles fosques que brillaven amb llum pròpia. La tradició oral explica que l'ogressa naixé d'una gran alzina que fou tallada sense permís ancestral. La natura, enrabiada per la destrucció, prengué vida en forma d'aquesta criatura, protectora de l'indret i venjadora de les accions dels humans desconsiderats. L'ogressa no menjava carn, però devorava la memòria: tot aquell que profanava el bosc tallant arbres sagrats o destruint plantes velles podia desaparèixer entre la bardissa i oblidar qui era, com si el bosc l'hagués engolit per sempre. Diuen que es movia només quan no era mirada, com els arbres, i que quan bufava el vent, el seu plor s'escampava per les tarteres de Fumanya com un udol vegetal. Alguns vells pastors asseguraven haver vist una figura gegantina coberta de molsa caminar entre la boira, amb passos lents però fermes. I hi havia qui trobava rastres al matí: arrels remogudes, líquens cremats, arbres esberlats... senyals de la seva fúria silenciosa. Malgrat la por, la llegenda també parla d'una altra cara de l'ogressa: la de protectora dels qui respecten el bosc. Els infants que li oferien flors o fruits silvestres podien rebre, en somnis, consells savis o la curació d'alguna malaltia. Per això, encara avui, alguns excursionistes deixen pedres apilades o flors silvestres prop dels corriols de Fumanya, com a mostra de respecte.

